

Vita Zsigmond tanulmánykötetének a végén hasznos irodalmi utalásokat találunk a megírt tanulmányok forrásanyagára nézve. A lelkipásztor a könyv egyes részeit

mint szemléltetőanyagot is felhasználhat az igehirdetésben.

Bányai László

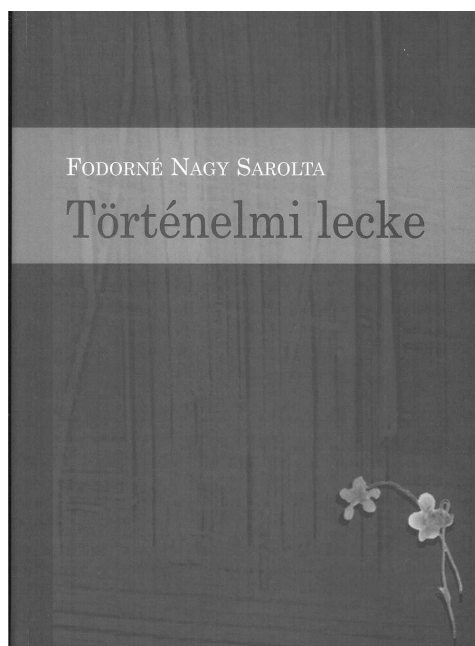
Fodorné Nagy Sarolta: *Történelmi lecke*

Magyar Köztársaság és a Magyarországi Református Egyház között 1948-ban létrejött „Egyezmény” megkötésének körülményei és hatása különös tekintettel a nevelésre. Kiadja a Dunamelléki Református Egyházkerület. Open Art Nyomda, Budapest 2006. 340 old.

Rendkívüli szellemi-lelki élményben van része annak az olvasónak, aki tüzetesen áttanulmányozza Fodorné Nagy Sarolta könyvét. A második világháborúból vesztesen kikerült Magyarország egyháztörténetének 1948–1990 közötti időszakáról kap itt hiteles keresztmetszetet tényszerű, józan, páratlan tolmácsolással a gondosan áttanulmányozott irattári anyag alapján. Tulajdonképpen az 1948-ban, az egyház és az állam között létrejött „Egyezmény” megkötésének körülményeiről és annak hatásáról van itt szó. A gazdasági, társadalmi és jogi életnek elrettentő torzulásaival találkozunk a marxista-leninista ideológia által tervszerűen megszerkesztett Potemkin-világban.

Ebben az időszakban elkezdődött az egyház életének deformálódása is. A kórokozók ideológiai eredetűek. A kívülről szított „emberarcú” demokrácia leple alatt, a kiválasztott és dédelgetett egyházi vezetők „segédletével”, sikerült is ezt a folyamatot egyre inkább erősíteni és felgyorsítani. Az egyház vezető állásaiba helyezett „kedvencek” kezes bárányokként nemcsak propagálták az ateista ideológiát, hanem „egyházias öltözékben” bele is tagolódtak a kormányrendbe. A kapott szerepek eljátszásának színhelye a szószék volt, vagy más gyülekezeti emelvény, ahol hangzatos szavakkal az „egyházmentés” hazugságával maszlagolták a gyülekezetet, és a kegyesség látszatában vétkezve kialakították

a „keskeny út” és a „szolgáló egyház” teológiáját. Mindkét teológiai irányzat megtévesztő volt, mert a kiszolgálás teológiájává vált, és az egyház tevékenységét korlátozta, ugyanakkor lassú elhalását készítette elő. Az egyház vezetői révén saját sírásójává vált. Az okviszonylat itt is érvényesült: ha az egyház kapott szabadságában nem Istenét szolgálja, akkor minden megnyilatkozása csak rabtartóinak kiszolgálása lehet. Ezt a Josua-sorsú egyházat valóban csak Isten mentheti meg (Zak 3,1–8), amint erről az író bizonyoságot tesz könyvének záradékában.

A könyv írója: teológus, katekéta. A nevelés szándéka vörös fonalként végigvonul írásán. A múlt tanulságait levonva a következő nemzedéket oktatni akarja: történelmi leckét tár elő a nagy memento figyelmeztetésével, hogy a jövőben, az egyre inkább szekularizálódó világban, ne tévedjen ehhez hasonló szándékba vezető, hínárba torkolló útra. A történészeket is meghazudtoló precizitással tárja fel az eseményeket. A viszolygást és borzongást keltő helyzetek és emberi magatartások felsorakoztatása után, a végleges állásfoglalást az olvasóra bízta. A könyv külön értéke ez a nagy nyitottság.

A második világháború győztes nagyhatalmai nemcsak 50–50%-ban osztoztak Magyarország fennhatósága tekintetében, hanem 1944. október 11-én tartott csúcs-találkozó után – éppen Molotov külügyminiszter javaslatára, – az egész ország

80%-ban a Szovjetunió hatalmi körébe került. A marxista–leninista ideológia a közélet minden területére befészkelte magát a hazugság és a zsarnokság formájában. Ez az ideológia Rákosi személyi kultusza idején porcosodott, a Kádár-korszakban pedig igazi „férfikorát” élte meg. Ebben a folyamatban az egyház is beletagoledott az állam által kiválasztott „kiváltságosak” közreműködésével. A tekintélyes egyházi vezetőket kényszerrel eltávolították őrhelyükről és olyanokat választottak – vagy éppen az önjelöltséget fogadták el –, akik anyagi juttatással, tekintélykreálással, minden lelkiismeret-furdalás nélkül magukra vették az ideológia igáját és másokra is rákényszerítették. Ezek voltak a pitiáner, de „nagymellényű” békepapok, az egyház nagy kártevői.

Eszenyeiné Széles Mária

Zamfir Korinna: A katolikus–protestáns egyháztani párbeszéd eredményei

Kolozsvári Egyetemi Kiadó – Presa Universitară Clujeană – Cluj University Press
2007, 408 old.

Zamfir Korinna, a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Katolikus Teológiai Karának tanára 2005. március 30-án védte meg most könyv formájában megjelent doktori dolgozatát. Az eseményről már beszámoltunk 2005/3-as számunkban (349–350), közöltük Dr. Marton József témavezető professzor kiértékelő írását (361–369), a tézisből pedig két részt: *Alapvető konszenzus és fennmaradó különbségek, Záró megjegyzések és teológiai párbeszédhez és a recepció(hiány)hoz* (350–361; a könyvben ezek az V. és VI. részek a 372-től 380-ig terjedő oldalakon). Így hát nem ismertetjük és értékeljük újból Zamfir Korinna doktori értekezését, csupán kifejezzük örömmünket, hogy ez az alapos kutatói munka nyomán született és fontos dolgozat immár sokak számára

